

Projekt z dnia 16 października 2014 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2014 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy

Na podstawie art. 51a ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 7:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Osoba może być skierowana do domu prowadzonego przez inną gminę lub powiat, niż gmina lub powiat właściwy ze względu na jej miejsce zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego. Przepis ust. 3 w części dotyczącej przekazania dokumentów stosuje się odpowiednio.”;

b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. W sytuacjach, o których mowa w ust. 7 i 8 nie wymaga się aktualizacji zaświadczeń lekarskich, o których mowa w ust. 1.”;

2) § 9 otrzymuje brzmienie:

„1. Kierownik domu jest obowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1260).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 509 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 567, 598, 1004, 1146 i 1188.

2. Do doświadczenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1, zalicza się okres zatrudnienia w domu.”;

3) w § 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W domu zatrudnia się, odpowiednio do potrzeb, osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:

- 1) psychologa;
- 2) pedagoga;
- 3) pracownika socjalnego;
- 4) instruktora terapii zajęciowej;
- 5) asystenta osoby niepełnosprawnej;
- 6) inne specjalistyczne, które będą odpowiadały rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W domu mogą być zatrudniani inni pracownicy, niezbędni do prawidłowego funkcjonowania domu.”;

4) w § 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownicy, o których mowa w § 10 ust. 1 i 2, są obowiązani spełniać wymagania w zakresie doświadczenia zawodowego. Przepisy § 9, w części dotyczącej doświadczenia zawodowego, stosuje się odpowiednio.”;

5) § 26 otrzymuje brzmienie:

„§ 26. Termin dostosowania domów do wymaganych standardów upływa z dniem z 31 grudnia 2018 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2014 r.

**MINISTER PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

20. 10. 2014 r.
Dyrektor
Urząd
Pracowników
Urząd

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące MPiPS – ministerstwo wiodące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Elżbieta Seredyn, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Krystyna Wyrwicka, Dyrektor Departament Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, tel.: 22 661-12-77, Krystyna.Wyrwicka@mpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 16 października 2014 r.</p> <p>Źródło: Art. 51a ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Pracy i Polityki Społecznej 124</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zmiana treści rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586) jest spowodowana przede wszystkim problemami środowiskowych domów samopomocy w osiągnięciu obowiązującego standardu, którego termin został wyznaczony na dzień 31 grudnia 2014 r.

Z przeprowadzonego w lutym br. przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jednorazowego badania sprawozdawczego wynika, że spośród 734 domów - 365 nie spełnia ww. standardu, natomiast 95 z nich nie osiągnie wymaganego standardu wskazanego w rozporządzeniu w wyznaczonym terminie. Celem proponowanych zmian jest przede wszystkim przesunięcie terminu dostosowania do obowiązującego standardu, a także zmiana niektórych standardów środowiskowych domów samopomocy, która usprawni ich funkcjonowanie oraz poprawi efektywność i jakość oferowanych przez nie usług.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przesuwa termin dostosowania środowiskowych samopomocy z dnia 31 grudnia 2014 r. na dzień 31 grudnia 2018 r. W efekcie organy prowadzące te jednostki będą miały wydłużony czas na ich dostosowanie do obowiązującego standardu, a także możliwość rozłożenia w czasie działań z tym związanych.

Projekt umożliwi kierowanie osób do środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez inną gminę lub inny powiat, niż gmina lub powiat ich zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego, pozwoli na kierowanie osób do środowiskowych domów również w sytuacji gdy gmina lub powiat realizują to zadanie, jednakże w niewystarczającym zakresie – nie zapewniając wystarczającej liczby miejsc lub prowadząc dom tylko jednego typu.

Wprowadzenie zwolnienia osób kierowanych do środowiskowych domów samopomocy z obowiązku każdorazowego przedkładania zaświadczeń lekarskich od lekarza psychiatry lub neurologa oraz od lekarza rodzinnego skróci czas oczekiwania na wydanie decyzji administracyjnej o skierowaniu oraz odciąży osoby kierowane i ich opiekunów, gdyż niejednokrotnie uzyskanie ww. zaświadczeń przysparza im trudności.

Projekt wprowadza wobec kierowników i pracowników środowiskowych domów samopomocy wymóg posiadania doświadczenia zawodowego (zamiast dotychczasowego wymogu posiadania stażu pracy), związanego z wykonywaniem pracy lub świadczeniem usług, w trakcie wykonywania których mieli bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Umożliwi to podjęcie pracy w tych jednostkach osobom, które dotychczas mimo posiadania wysokich kompetencji zawodowych, nie legitymują się stażem pracy na podstawie umowy o pracę. Zmiana ułatwi również pozyskiwanie pracowników.

Projekt wprowadza ogólny zapis dotyczący zatrudniania pracowników w domu, który uwzględni specyficzną sytuację domów prowadzonych przez organizacje pozarządowe, w przypadku których kompetencje i pełnomocnictwa do zawierania umów o prace mają zarządy tych organizacji, a nie kierownicy domów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Tendencją w krajach OECD/UE jest dążenie do deinstytucjonalizacji (tj. odejścia od opieki całodobowej) pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Przy czym należy zaznaczyć, że proces ten odbywa się w krajach UE w zróżnicowanym tempie ze względu na indywidualne podejście do standardów usług w poszczególnych państwach oraz rozmiar nakładów finansowych na pomoc społeczną. Komisja Europejska w Zielonej Księdze z 2005 roku o poprawie zdrowia psychicznego ludności podkreśla znaczenie promocji społecznej integracji osób z problemami psychicznymi oraz

ochrony ich praw i godności. Europejski Pakt na rzecz zdrowia psychicznego i jakości życia z 2008 roku jako jeden z priorytetów wskazuje zwalczanie stygmatyzacji i wykluczenia społecznego osób z problemami psychicznymi. W Anglii i krajach skandynawskich obserwuje się najwyższy poziom deinstytucjonalizacji wsparcia osób niepełnosprawnych, polegający na zapewnieniu dostępu do ogólnych usług socjalnych, świadczonych w miejscu zamieszkania dla każdego, kto ich potrzebuje. W krajach tych niemalże nie ma instytucji dla osób niepełnosprawnych. Zupełnie odmiennie kształtuje się sytuacja w krajach dawnego bloku wschodniego (Czechy, Rumunia, Litwa, Estonia, Łotwa), a także w Grecji i Portugalii, gdzie system usług oparty jest przede wszystkim na opiece świadczonej w instytucjach całodobowych. Charakterystyczne dla tego typu rozwiązań jest małe zaangażowanie osób niepełnosprawnych w dążeniu do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
województwie	16	dane administracyjne	w zakresie finansowania zadania oraz kontroli i nadzoru określonego standardu usług i procedur w nim stosowanych
podmioty prowadzące środowiskowe domy samopomocy: jednostki samorządu terytorialnego – gminy i powiaty, organizacje pozarządowe, kościoły itp.)	453 jednostki samorządu terytorialnego, 235 organizacji pozarządowych	dane administracyjne	realizacja usług na poziomie określonego standardu usług i procedur w nim stosowanych
pracownicy środowiskowych domów samopomocy	7.894	MPiPS-05 Sprawozdanie o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za 2013 r.	określenie wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych i standardów ilościowych
uczestnicy środowiskowych domów samopomocy	25.393	MPiPS-05 Sprawozdanie o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za 2013 r.	możliwość korzystania z usług oferowanych przez sds na poziomie określonego standardu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt regulacji został przedstawiony następującym podmiotom:

1. Konfederacja Pracodawców Polskich
2. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
3. Business Center Club – Związek Pracodawców
4. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
5. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
6. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia
7. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych
8. Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej
9. Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM
10. Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
11. Polskie Forum na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością
12. Polska Federacja Psychoterapii
13. Polskie Towarzystwo Psychiatryczne
14. Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

W wyniku konsultacji publicznych treść projektu została zmieniona, a zakres zmian ujętych w projekcie został rozszerzony. Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych do projektu w ramach konsultacji publicznych zawarte zostało w tabeli załączonej do niniejszej dokumentacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	cz. 85 Budżety wojewodów, dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85203 Ośrodki wsparcia cz. 83 Rezerwy celowe, poz. 25 Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przesunięcie terminu obowiązywania standardów dla środowiskowych domów samopomocy nie wpłynie na wzrost wydatków jst na prowadzenie i utrzymanie tych domów. Dostosowanie środowiskowych domów samopomocy do obowiązującego standardu odbędzie się w ramach obecnie przekazywanej dotacji z budżetu państwa w wysokości 32.000 tys. zł z rezerwy celowej poz. 25 przeznaczanej corocznie na dofinansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wprowadzenie projektu rozporządzenia nie wpłynie w przyszłości na wzrost przekazywanych dotychczas dotacji z budżetu państwa oraz nie spowoduje wzrostu wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	W zakresie prac budowlanych, remontowo-usługowych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	W zakresie prac budowlanych, remontowo-usługowych.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wystandaryzowane usługi środowiskowych domów samopomocy.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projekt rozporządzenia wejdzie w życie z dniem 31 grudnia 2014 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 51a ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).

Zmiana treści rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586) jest spowodowana przede wszystkim zgłaszanymi problemami przez kierowników tych jednostek oraz samorządy w zakresie osiągnięcia obowiązującego standardu, którego termin został wyznaczony na dzień 31 grudnia 2014 r. Wprowadzenie proponowanych zmian przepisów rozporządzenia ma na celu usprawnienie ich funkcjonowania oraz poprawę efektywności, jakości i dostępności oferowanych przez nie usług.

Projekt przewiduje zmianę § 7 ust. 4 rozporządzenia, polegającą na umożliwieniu kierowania osób do środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez inną gminę lub inny powiat, niż gmina lub powiat ich zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego. Obecnie jest to możliwe tylko w przypadku, gdy gmina lub powiat nie realizują tego zadania. Takie rozwiązanie pozwoli na kierowanie osób do środowiskowych domów również w sytuacji gdy gmina lub powiat realizują to zadanie, jednakże w niewystarczającym zakresie – nie zapewniając wystarczającej liczby miejsc lub prowadząc dom tylko jednego typu.

Zmiana § 7 przez dodanie ust. 8a ma na celu zwolnienie osób kierowanych do środowiskowych domów samopomocy z obowiązku każdorazowego przedkładania zaświadczeń lekarskich od lekarza psychiatry lub neurologa oraz od lekarza rodzinnego. Rozwiązanie to skróci czas oczekiwania na wydanie decyzji administracyjnej o skierowaniu oraz odciąży osoby kierowane i ich opiekunów, gdyż niejednokrotnie uzyskanie ww. zaświadczeń przysparza im trudności.

Kolejną istotną zmianą, którą wprowadza niniejszy projekt, jest zmiana § 9 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia, dotyczących wymagania w zakresie stażu pracy, stawianego kierownikom środowiskowych domów samopomocy oraz pracownikom tych jednostek. Zmiana ta polega na zastąpieniu wymogu posiadania stażu pracy na stanowisku, na którym mieli bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi, wymogiem posiadania doświadczenia zawodowego, związanego z wykonywaniem pracy lub świadczeniem usług, w trakcie wykonywania których mieli bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Umożliwi to podjęcie pracy w środowiskowych domach samopomocy osobom,

które mimo posiadania wysokich kompetencji zawodowych, nie legitymują się stażem pracy na podstawie umowy o pracę, a posiadają doświadczenie w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi w ramach prowadzenia działalności gospodarczej lub na podstawie umów zlecenia czy umów o dzieło. Rozwiązanie to wychodzi naprzeciw postulatom zgłaszanym przez podmioty prowadzące środowiskowe domy samopomocy, które obserwują trudności związane z pozyskaniem pracowników, posiadających półroczny staż pracy na stanowisku, o którym mowa w § 9 w brzmieniu dotychczasowym.

Zmiana § 10 polega na odstąpieniu od wskazywania, że to kierownik domu zatrudnia pracowników. Ogólny zapis dotyczący zatrudniania pracowników w domu uwzględniać będzie specyficzną sytuację domów prowadzonych przez organizacje pozarządowe, w przypadku których kompetencje i pełnomocnictwa do zawierania umów o pracę mają zarządy tych organizacji, a nie kierownicy domów.

Projekt rozporządzenia przewiduje wydłużenie terminu dostosowania domów do obowiązującego standardu, wskazanego w § 26 rozporządzenia, do dnia 31 grudnia 2018 r. Z przeprowadzonego w lutym br. przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jednorazowego badania sprawozdawczego wynika, że spośród 734 domów - 365 nie spełnia ww. standardu, natomiast 95 z nich nie osiągnie wymaganego standardu wskazanego w rozporządzeniu w wyznaczonym terminie.

Tworzenie i prowadzenie środowiskowych domów samopomocy jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, finansowanym z budżetu państwa, realizowanym przez gminę lub powiat. Na bieżącą działalność tych ośrodków przekazywana jest dotacja z budżetów wojewodów. Tworzenie nowych jednostek i miejsc finansowane jest z rezerwy celowej budżetu państwa, pozostającej w gestii Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Corocznie na ten cel przeznaczane jest ok. 30 – 32 mln zł, jednakże nie są to środki wystarczające na sfinansowanie zadań mających na celu dostosowanie wszystkich domów do obowiązującego standardu. Środki ze wspomnianej rezerwy celowej były rokrocznie kilka razy niższe niż zapotrzebowanie w tym zakresie. Jednocześnie, z uwagi na zlecony charakter zadania, organy prowadzące nie mają możliwości sfinansowania programów naprawczych. Dlatego też wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostek samorządu terytorialnego, prowadzących środowiskowe domy samopomocy, a także mając na uwadze możliwości finansowe budżetu państwa, przewiduje się wydłużenie tego terminu, co jest jedynym sposobem na dostosowanie tych jednostek do wymaganych standardów.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w dniu 31 grudnia 2014 r. Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa

Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Wyniki konsultacji publicznych.

W ramach konsultacji społecznych uwagi do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy zgłosiło 7 spośród 14 podmiotów, do których wysłano przedmiotowy projekt. Uwagi zgłosiły następujące podmioty:

1. Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych;
2. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
4. Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM;
5. Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
6. Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych;
7. Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego;
8. Rada Pomocy Społecznej.

Dodatkowo uwagi zgłosiły następujące podmioty: Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”, Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, Porozumienie Na rzecz Wspierania Osób Chorujących Psychiczenie, Lubelskie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, Związek Stowarzyszeń Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „POL-FAMILIA”, Toruńskie Stowarzyszenie Współpraca, środowiskowe domy samopomocy: PRTON w Toruniu, w Bolesławcu (dwa domy), DolSAR „ART” we Wrocławiu, w Chełmku, w Ślesinie, w Oświęcimiu, w Bolesławcu, MOPS w Gdyni, Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice, Lubelskie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, oraz dwie osoby prywatne. Uwagi zgłoszone przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym zostały dodatkowo poparte przez 22 Koła terenowe tego Stowarzyszenia.

Zgłoszone uwagi i opinie, dotyczyły następujących kwestii objętych nowelizacją:

- wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego - zaproponowano wykreślenie zmiany zaproponowanej w § 1 ust. 3 projektu, dotyczącą zmniejszenia w domach typu A wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego, o którym mowa w §12 obowiązującego rozporządzenia, (uwaga zgłoszona przez wszystkie podmioty z wyjątkiem Zastępcy

Prezydenta Miasta Gliwice, MOPS Gdynia oraz osobami prywatnymi) uwaga ta została uwzględniona, projektowany zapis wykreślono;

- kierowania osób do środowiskowych domów samopomocy - propozycja zmiany § 1 pkt 2 projektu, dotycząca zmiany § 7 ust. 4 obowiązującego rozporządzenia w sposób umożliwiający kierowanie osoby do domu prowadzonego przez gminę lub powiat inny niż gmina lub powiat właściwy ze względu na miejsce jej zamieszkania również w przypadku, gdy gmina lub powiat jej miejsca zamieszkania prowadzą lub zlecają prowadzenie domu, jednak zadanie to realizowane jest w niewystarczającym stopniu (uwaga Zastępcy Prezydenta Miasta Gliwice oraz dwóch osób prywatnych) – uwaga ta została uwzględniona;
- dodatkowych wymogów stawianych kadrze domów w zakresie stażu pracy w bezpośrednim kontakcie z osobami z zaburzeniami psychicznymi - uwagi dotyczyły konieczności rozszerzenia definicji stażu pracy wprowadzonego § 2 o staże absolwenckie, praktyki studenckie oraz usługi świadczone w ramach wolontariatu, bądź też odstąpienia od wymogu posiadania pracowników śds stażu pracy w bezpośrednim kontakcie z ww. osobami (uwaga Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy, MOPS Gdynia, Środowiskowego Dom Samopomocy w Ślesinie, Stowarzyszenia Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych) uwagi nie zostały uwzględnione, gdyż ze względu na specyfikę pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz w związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług konieczne jest posiadanie przez osoby zatrudniane w środowiskowych domach samopomocy stażu pracy w bezpośrednim kontakcie z tą grupą osób; jednocześnie zdecydowano o wycofaniu się z tej propozycji oraz o wprowadzeniu zmiany do § 9 rozporządzenia oraz § 11 ust. 1, polegającej na zastąpieniu wyrazów „staż pracy” wyrazami „doświadczenie zawodowe”, co konsumuje przyjęte wcześniej założenie;

Ponadto ww. podmioty zgłosiły szereg uwag wykraczających poza zakres zmian zawartych w opiniowanym projekcie rozporządzenia. Uwagi te dotyczyły: liczby prowadzonych miejsc, trybu kierowania i przyjmowania do domów, uzgadniania z wojewodą planów działalności domu i planów pracy, dokumentacji indywidualnej uczestników, kwalifikacji pracowników prowadzących treningi umiejętności społecznych, treningów kulinarnych prowadzonych w domu, szkoleń pracowników domu.

Spśród tych uwag uwzględnione zostały dwie propozycje:

- propozycja zgłoszona przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym oraz Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, dotycząca zmiany § 10 - zmiana ta umożliwi organizacjom pozarządowym, prowadzącym środowiskowe domy samopomocy na zlecenie samorządu, zatrudnianie pracowników śds przez ich zarządy – jak ma to miejsce w praktyce, nie zaś przez kierownika jednostki;
- propozycja zgłoszona przez II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu, aby obowiązek dołączania zaświadczeń lekarskich składanych przez osoby kierowane dotyczył wyłącznie pierwszego wniosku o skierowanie do domu.

Dodatkowo zgłoszone zostały uwagi i opinie wykraczające poza materię rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Dotyczyły one sposobu finansowania środowiskowych domów samopomocy, odpłatności za usługi świadczone w tych jednostkach oraz przyznania specjalnych uprawnień pracownikom tych jednostek.